

סניף "שמרו משפט" * ב"ד מיוחד לפקוח על: הזמנות, עיקולים, סרובים, היתר ערכאות, פסקי דין, גניסין * ומגן לבע"ד שלא יקפחו מזכותם: לזכירת הכ"ד, הדין גמור, והמתיק דתני, ולמאן בבוררות, ומנועים

בס"ד מענה לשאלת רבים: אם מותר לישא 'גרופה' שהתדיינה עם בעלה בעש"ג

א. כל גט מה שהבעל נותן לאשתו, לאחר שהוציאה ממנו ממון ורכושילדים בכח הערכאות בניגוד לדעת תוה"ק, (מה שע"פ הלכה מתירין לו בכה"ג לישא אחרת, ולעכב ממנה גט עד שתחזיר לו את שלו, ראה המקורות ב'מסירת מודעא' הרצו"פ (ד"ה והיות)), הוא בחזקת פסול ובטל מה"ת מדין 'מעושה', בהיות שידוע שהוא 'מוכרח' לגרשה תוך כדי להניח הגזילה בידה מייראתו מהשופט, וזהו אף אם השופט לא הזכיר כלל הענין של ה'גט', וכן אף אם הוכרח ל'התפטר' עמה טרם גמר דינם, לוותר לה משלו ב'דיווארס עגרימענט', מייראתו שלא תגזול ממנו יותר מזה בכח ה'חוק'. בהיות שהבעל הנתון תחת יד עכו"ם יודע: שאם יעמוד על זכותו שע"פ תוה"ק: למאן מלגרשה עד שתחזיר לו את שלו, אז יענישו השופט ב'קנסות' וב'מאסר' בהתאם לחוק ה'גט לאא' וכידוע, וממילא הו"ל 'עישוי עכו"ם' גמור ב'אונס ידוע', מה שפוסל הגט להלכה אף כשלא עשה 'מסירת מודעא' [ראה ה'מקורות' בה'מסירת מודעא' הרצו"פ (ד"ה והגם)], ואף במי שמותר לכופו לדינא [וכמבואר בשו"ע (סי' קל"ד, ס"ח)], וכש"כ במי שאסור לכופו, וק"ו כשהשופט איים עליו להענישו אם לא יגרשנה בעוד שהגזילה בידה, ואעכו"כ כשעשה ה'מסירת מודעא' (הרצו"פ).

ב. ואף כשהבעל אינו מערער בפובמי לאחר הגט לומר: שנתן הגט מחמת אונס יראתו מהשופט, [וכן כשאינו מפרסם ה'מסירת מודעא' שעשה], מ"מ הגט פסול ובטל, מכיון שידוע שאם יאמר שום דבר מה שיעכב גישואיה ע"פ הלכה, אז יענישו השופט כשתודיע לו זאת וכנ"ל (אות א'), א"כ הרי הלכה ברורה היא: דכל עוד 'שלא תש כח המאנס' הו"ל הגט 'מעושה', [עי' מהרי"ק (סי' ס"ג), רב"א (סי' ט"ו), מהריט"ץ (ישנות סי' מ"ו)], מה דבזה נכלל: גם ה'אונס' שלא יערער על הגט, דהכל הוא 'אונס אחד', [וכמש"כ דברי מרדכי (גדולת מרדכי סי' ט"ז, דף קמ"ו ד"ה עוד כתבת וא"ת), וע"ע רבינו בחיי (בראשית כ', ב') מש"כ בשם ר"ת, וכ"כ ברית יעקב (סי' ס', ד"ה גס)], ומלבד שמוכן: שמטעם זה הם יראים לערער על הגט, הרי אומרים כן להדיא בצנעה וכידוע.

ג. וא"כ פשוט, דמכח ל"ת דלפנ"ע, רובץ איסור חמור על 'מסדרי גיטין': שלא לסדר גט לזוג אחר שהתדיינו בעש"ג, עד שיבררו אצל הבעל [המאויים] שלא קיפחתו משלו בעש"ג, וכ"כ רדב"ז (ח"ו סי' ב"א צ"ה), [ויזהרו שלא לומר לה: שבעלה ממאן מלגרשה מחמת ה'גזילה', דהר"ז ישמש כבסיס 'למסור' עליו להשופט שיענישו על כך, רק יאמרו לה: דמה שהתדיינה עם בעלה על עניני ממונות בעש"ג, זה מטיל 'שאלות' על כשרות הגט, ולכן א"א לסדר הגט, ומזה תבין: שלא תקבל גט כשר עד שתחזיר לו הגזילה].

ד. כבר יצא כרוז (כסלו תשנ"ג) מ'התאחדות הרבנים' [בשם הנשיא האדמו"ר מסאטמאר]: שאסור לסדר גט לזוג שהתדיינו בעש"ג, טרם שיבררו דליכא חשש 'כפיה' [ראה פנקס בי"ד (מס' 1096)], אלא שיש מסדרי גיטין קלים המתעלמים מזה מפני הרווחת 'שכר הגט', והמצדקי שהמציאו לצוות להבעל שיאמר: שחלות הגט אינה תלויה בהסכסוך ד'ממונא' שביניהם, הוא בורות, כי 'לחש' זה אינו מועיל כלום וכנדפסק בשו"ע (סי' קל"ד, ס"ז): ד'ביטול מודעות מאונס' אינו מועיל. מה יענו ביום הדין כשיתבעו מהם, דמשום בצע כסף הפקירו 'אשת איש' שלא כדיון, [עי' מש"כ ר"ת (ספה"י, סוס"י ע"ז): דהוי כבא על א"א], דאף האמתלא העלוב: ד'עגונה'.. ל"ש כאן, דהרי המדובר מבעלים שלולא ה'גזילה' היו מוכנים לגרש בלי עיכוב. ולהלכה חייבים להפסיד כל ממונם [וכ"ש פחות מזה], שלא לעבור על ל"ת דלפנ"ע [עי' רמ"א (או"ח, סי' תרנ"ו), ואף אם תוכל לקבל גט אצל בי"ד אחר יש לפנ"ע, עי' משל"מ (מלוה פ"ד, ה"ב), שד"ח (ו' כלל כ"ו, אות ט'), פת"ש (יו"ד סי' ק"ס, סק"א), מחנ"ח (תניינא, או"ח סי' ט')].

ה. לכן כל מי שירא וחרד לדבר ה', שרוצה להשתמר מן האיסור החמור והנורא ד'אשת איש', ודואג על טהרת דורותיו שלא לפוסלם ח"ו ב'ממזרות' הנמשך עד סוף כל הדורות, יזהר שלא לישא 'גרופה' שהתדיינה עם בעלה בעש"ג, דגיטתיהם בחזקת פסול, ע"י שמפסידות שם לבעליהן בניגוד לתוה"ק [דהא רק מטעם זה הולכת שם], ואף אם הבעל משיב לשואל ש'גרשה מרצונו', לא מהני, כיון דלא תש כח המאנס ממנו וכנ"ל (אות ב'), [וכש"כ לאחר שנישאת שאינו עוד 'בידו' אינו נאמן, עי' בת דינא (סי' י"א, אות ט"ז)]. ואף אם יחליט אח"כ לוותר לה מה שגזלה ממנו, לא יועיל כלום להכשיר הגט למפרע, דה'רצון' צריך להיות בשעת נתינת הגט. ומטעם זה אסור ל'סדר קידושין' לאשה שהיתה עם בעלה בעש"ג, ויתכן דאף חמור מ'לסדר לה גט', ועכ"פ אינו קל ממנה, ופשוט דל"ש להקל בזה להבא משום חשש 'לעז' על לשעבר [עי' ד"ה (או"ח ח"א, סי' כ"ד, וי"ד ח"ב, סי' ק"א)], ה"י.

וה' יגדור פרצותינו, באעה"ח כשם שאר חברי הבר"צ, ה' לס' ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם' כ"ז שבט תשע"ג מאנסי ניו.

אברהם שמואל יהודה נעשטעמנער
ראב"ד רב"צ סניף "שמרו משפט"